

**АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ**

**РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ
ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ
AD ASTRA СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Луцьк 2017

Результати моніторингу юридичної клініки Ad Astra Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / авт.кол.; узагальнення А. Галай. – Луцьк: Асоціація юридичних клінік України, 2017.– 18 с.

Дати моніторингу: 21-22.06.2017

Моніторингова група (авторський колектив):

- А. Галай, доктор юридичних наук, доцент, виконавчий директор Асоціації юридичних клінік України;
- Ю. Матвєєва, член правління Асоціації юридичних клінік України, керівниця правничої клініки Національного університету "Києво-Могилянська академія";
- М. Сіома, директор ВБО "Українська фундація правової допомоги";
- Я. Токарь, методист Юридичної клініки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;
- І. Юркевич, керівниця юридичної клініки Тернопільського національного економічного університету;
- В. Янишен, кандидат юридичних наук, доцент, член правління Асоціації юридичних клінік України, керівник Юридичної клініки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Моніторинговий інструмент: Інструмент оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

Юридична клініка "Ad Astra" була створена у березні 1999 року спільним рішенням вченої ради факультету та Волинської обласної організації Спілки юристів України як формування при юридичному факультеті.

Одночасно розпочалося викладання навчального курсу "Юридична практика".

З 9 жовтня 2009 року юридична клініка почала діяти як структурний підрозділ університету.

В різні періоди своєї діяльності юридична клініка організовувала численні загальноукраїнські навчальні заходи для керівників юридичних клінік, була визначена регіональним освітнім центром юридичного клінічного руху.

АНКЕТА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ ЗА ПОПЕРЕДНІЙ КАЛЕНДАРНИЙ РІК (2016)

**Юридична клініка "Ad Astra"
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки**

Рік заснування юридичної клініки	1999	
Організаційно-правова форма юридичної клініки	структурний підрозділ ВНЗ із штатом	
Контактні дані юридичної клініки: 1) адреса (у т.ч. адреса приймальні) 2) телефон 3) електронна пошта 4) сайт ЮК або сторінки ЮК на сайті ВНЗ, у соцмережах 5) відповідальна особа (ПІБ, посада)	1. 43025, м.Луцьк, вул. Винниченка, 30 каб. 13	
	2. в ЮК відсутній, 24-04-11 (деканат)	
	3. adastra.clinic@gmail.com , vyel.lawyer@gmail.com	
	4. http://law.eenu.edu.ua/index.php/news/ad-astra https://www.facebook.com/adastra.student.lawclinic/	
	5. Слов Віталій Андрійович	
Кількість залучених викладачів (в т.ч. практиків) та студентів станом на контрольний рік	1. Викладачів-кураторів	3
	2. Студентів	16
Показники роботи юридичної клініки у контрольному році	1. Надання правової допомоги:	
	а) надання інформації чи контактів щодо правової допомоги	3
	б) юридичне консультування	81
	в) підготовка правових несудових документів	5
	г) підготовка процесуально-правових документів	12
	д) представництво інтересів в судах та інших органах	1
	2. Правова просвіта:	
	а) публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо)	8
	б) інтерактивні заняття (практичне право / street law)	-
в) дистанційна медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо)	10	
Галузі надання правової допомоги	всі галузі без винятку	
Ведення обліку консультацій	журнал, паперовий архів	
Викладання спецкурсу юридичної клінічної освіти	обов'язковий курс: "Юридична практика" - 3 курс, курс денна ф.н., 3 курс, заочна ф.н. , НМЦ позадипломної освіти , "Основи юридичної клінічної практики" - 2 курс денна ф.н., 2 курс, заочна ф.н.; заняття поза навчальним планом (щотижня)	
Як співвідноситься робота в юридичній клініці з практикою студентів	зараховується як практика	

МОНІТОРИНГ ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

I. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

1. Функціонування юридичної клініки в якості структурного підрозділу ВНЗ

Юридична клініка діє як структурний підрозділ.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

2. Штатний розпис юридичної клініки.

Аналіз штатного розпису юридичної клініки Східноєвропейського національного університету показує укомплектування на момент перевірки трьох посад рівня методиста / адміністратора / лаборанта (один старший лаборант та 2 лаборанти) та не укомплектування посад рівня керівника та заступника керівника. Всі ці посади укомплектовані не на повну ставку.

Для моніторингової групи зрозуміло, що університет таким чином розглядає старшого лаборанта як керівника юридичної клініки. Проте виглядає незрозумілим, як можна розглядати юридичну клініку в такому разі вмотивовано керованою. Адже лаборант (старший лаборант) не є посадою керівного рівня. Він за кваліфікаційними вимогами до посади не організовує роботу підрозділу, а лише відповідає за документообіг.

Аналогічно, університет практикує неповне комплектування ставок, відповідно неможливо вимагати повної віддачі персоналу.

Зараховано 1 бал з 3 можливих.

Рекомендується виправити кадровий дисбаланс у юридичній клініці, тим більше що на посаді старшого лаборанта перебуває особа компетенція якого значно вища цієї посади.

3. Залучення до роботи в юридичній клініці викладачів-кураторів та компетенція залучених осіб

3.1. Викладачі-куратори

В поточному році в юридичній клініці навчалось 16 студентів. Аналіз вирішених справ у архіві дозволив відмітити, що хоча керівниками юридичних консультацій (де-факто викладачами-кураторами) були 2 особи, у журналі обліку наданих консультацій відображається керівником (де-юре) лише керівник юридичної клініки. Затверджувати вирішені справи можуть особи з достатньою кваліфікацією, що як правило означає наявну повну вищу юридичну освіту та досвід юридичної практики.

Зараховано 1 бал з 4 можливих.

Пропонується відображати у журналі консультацій реальні дані про керування справами.

3.2. Юристи-практики

Обидва викладачі-куратори є юристами-практиками, поза роботою в університеті займаються приватною юридичною практикою у Бюро адвоката Єлова.

Зараховано 2 бали з 2 можливих.

3.3.1. Керівник юридичної клініки та один викладач-куратор мають за останні 5 років кілька фактів підвищення кваліфікації за напрямками діяльності юридичних клінік, а також щодо інших напрямів правозахисної діяльності.

Зараховано 2 бали з 3 можливих.

Рекомендується приділяти більшій увазі використанню можливостей підвищення кваліфікації за напрямками роботи юридичних клінік не лише для керівника юридичні клініки, але і для іншого персоналу: викладачів-кураторів та штатного персоналу юридичної клініки.

3.3.2. Керівник юридичної клініки та один викладач-куратор мають наукові публікації за тематикою діяльності юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітньої діяльності штатного персоналу та викладачів-кураторів за останні 5 років

Зараховано 2 бали з 3 можливих.

---

4. Матеріально-технічне забезпечення юридичної клініки

4.1. У приміщенні юридичні клініки Східноєвропейського національного університету існують функціональні блоки для одночасної роботи: 1) керівника, 2) адміністратора, 3) студентів-консультантів та інших осіб, залучених до юридичної клініки. Функціональні блоки дозволяють організувати одночасну роботу цих осіб.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

Фото робочого простору персоналу юридичної клініки

4.2. Умови приміщення для навчального процесу

Юридична клініка має у постійному розпорядженні аудиторію типу "судова зала" для навчання.

Фото аудиторії для навчальної роботи юридичної клініки
Зараховано 1 бал.

4.3. Приміщення юридичної клініки з позиції забезпечення конфіденційності здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги

Юридична клініка має 3 обладнані міні-кабінети для індивідуального прийому, які розміщені окремо від робочого простору персоналу. Складні стіни міні-кабінетів забезпечують конфіденційність розмов з клієнтами.

Фото міні-кабінетів
Зараховано 1 бал.

4.4.1. Забезпеченість комп'ютерною та іншою технікою, яка дозволяє працювати з мережею Інтернет або правовими базами даних

Вся техніка, що надана для юридичної клініки, технічно застаріла і не використовується. Рішення ректорату від 21.04.2015 року про виділення юридичній клініці комп'ютерів, копіювального апарату залишається не виконаним.

Бал не зараховано.

Рекомендується забезпечити юридичну клініку принаймні одним комп'ютером (ноутбуком) для забезпечення безперервної роботи в юридичній клініці та обліку її бази даних справ.

4.4.2. Доступ до мережі інтернет та правових баз

Персонал юридичної клініки використовує 4 інтернет-лінії, надані університетом.

Зараховано 1 бал.

Водночас слід відмітити, що ці інтернет-лінії потребують покращення сервісного обслуговування для нормального використання.

4.4.3. Юридична клініка використовує наданий адвокатським бюро копіювальний апарат та принтер. ВНЗ не забезпечив ці потреби.

Зараховано 2 бали з 2 можливих.

Це ще раз актуалізує питання забезпечення університетом технічних потреб діяльності юридичної клініки.

4.5. Університет не здійснював забезпечення потреб юридичної клініки у витратних матеріалах (картридж, папір, канцелярські товари) у останні роки.

Бал не зараховано.

4.6. Бонусний показник. Доступність для клієнтів з особливими потребами.

Юридична клініка знаходиться на мінус першому поверсі. Це не дозволяє до неї дістатися особам на візку. Це не обов'язково мають бути пандуси, ліфти тощо. Це може бути оголошення при вході в корпус з зазначенням телефону для виклику юриста до входу для спілкування з клієнтом.

5. Інформаційне забезпечення юридичної клініки

5.1.1. Юридична клініка видима у ВНЗ (факультеті).

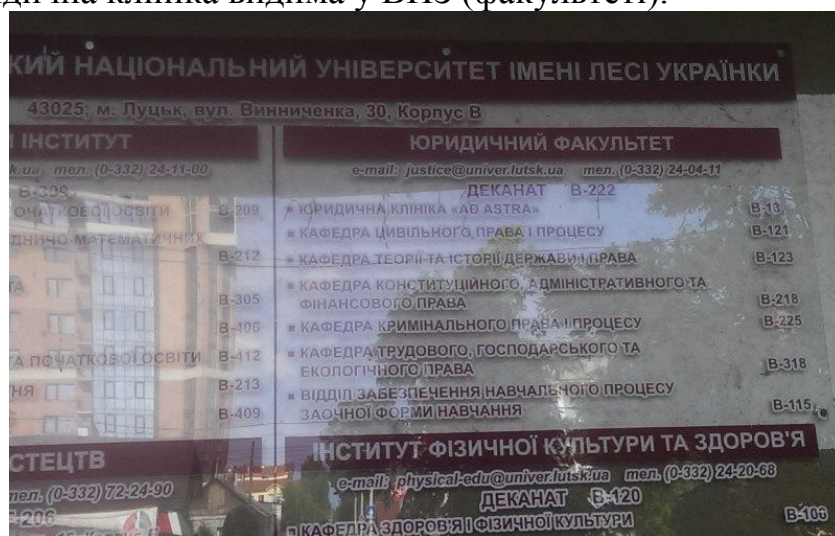

Фото перед входом в корпус

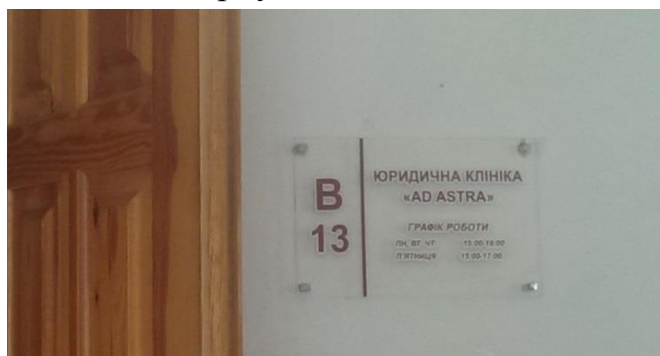

Фото при вході в приміщення юридичної клініки

Зараховано 1 бал.

Рекомендується на табличках про юридичну клініку зазначати принаймні однією фразою послуги, які вона надає клієнтам.

5.1.2. Клієнти можуть дістатися до юридичної клініки за 2 вказівниками напряму.

Зараховано 2 бали з 2 можливих.

Рекомендується зробити ці вказівники постійними (виготовити і обладнати більш якісно).

5.2. Оприлюднення на зовнішніх ресурсах.

Інформація про послуги юридичної клініки розміщена у кількох зовнішніх об'єктах (центр вторинної безоплатної правової допомоги та адвокатське бюро керівника юридичної клініки).

Зараховано 1 бал.

5.3. Автономні джерела інформування про свою діяльність та зв'язку з нею

5.3.1. Юридична клініка має постійну корпоративну неперсоналізовану електронну пошти gmail

---

Зараховано 1 бал.

5.3.2. Юридична клініка Східноєвропейського національного університету має сторінку на сайті ВНЗ (<http://law.eenu.edu.ua/index.php/news/ad-astra>).

За рекомендацією моніторингової групи було оновлено сторінку юридичної клініки у соцмережі

(<https://www.facebook.com/adastra.student.lawclinic/>)

Зараховано 1 бал.

Рекомендація. Ефективні юридичні клініки як правило мають принаймні сторінки у соцмережах, окремі з них – власні інтернет сайти (<http://legalclinic.nlu.edu.ua/>). На сторінці вишу пропонується зазначати не лише інформацію про функціонування, але і контакти і графік роботи чого зараз на сайті Східноєвропейського національного університету немає.

5.3.3. Виділений корпоративний неперсоналізований номер телефонного зв'язку з юридичною клінікою відсутній.

Бал не зараховано.

Рекомендується подбати про наявність окремого номеру для зв'язку. Це не обов'язково міський номер, допустимий номер внутрішнього зв'язку або мобільний номер для юридичної клініки.

5.4. Наявність у власному приміщенні юридичної клініки пояснення у доступній формі (правил надання послуг, складу персоналу та графіків його залучення, контактів для звернень чи скарг) щодо своєї діяльності, адресоване відвідувачам. Забезпечено лише на вимогу моніторингової групи.

Зараховано 1 бал.

Рекомендація. *Юридична клініка має в розпорядженні стенди, які не використовує ефективно. З практики діяльності юридичних клінік в Україні більш поширена відсутність стендів через потребу їх придбати. Тут протилежна ситуація: стенди є, але пустують, що не сприяє баченню юридичні клініки як інформаційно відкритої для клієнтів.*

6. Бонусний показник. Інтегрованість у місцеві спільноти, які впроваджують права людини

Юридична клініка Східноєвропейського національного університету постійно співпрацює з Волинським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (з 2005), Луцькою районною державною адміністрацією (з 2005), Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини (з 2006), Луцьким місцевим центром безоплатної вторинної правової допомоги (з 2015)

Окрім цього, юридична клініка "Ad Astra" співпрацює з Волинською обласною організацією спілки юристів України, Головним територіальним управлінням юстиції України, Територіальним управлінням Державної судової адміністрації України у Волинській області, БО "Всеукраїнська коаліція з питань надання правової допомоги", ГО "Переселенці Криму та Донбасу", ГО "Надія" та іншими структурами. Це характеризує юридичну клініку як активного учасника системи, що впроваджує права людини.

II. ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Навчальний курс юридичної клінічної освіти

1.1. Навчальний курс.

Юридична клініка практикує два курси юридичної клінічної освіти. Перший з них "Юридична практика" (4 кредити) викладається з 1999 року і охоплює звужений перелік тем порівняно зі Стандартами діяльності юридичних клінік України. Новий курс "Основи юридичної клінічної практики" (4 кредити) запроваджений на зміну попередньому. Він повністю відповідає Стандартам.

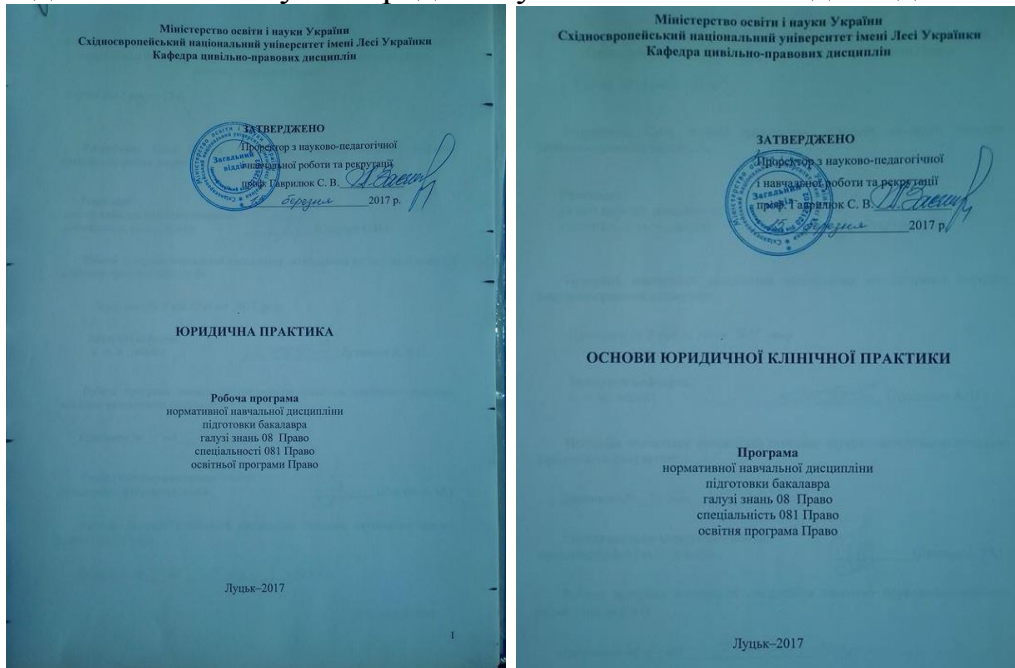

Фото титульних сторінок навчальних програм

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

2. Викладання курсу юридичної клінічної освіти

2.1. Факт викладання курсу юридичної клінічної освіти

Курс викладається на другому курсі у поточному семестрі.

№ з/п	Спеціальність	КУ	Група	Форма контролю	Предмет	Викладач	Дата	Час	ауд.№	Ліквідація академічної заборгованості		
										Викладач (дата, час, ауд.)	Консепт (дата, час, ауд.)	Склад комісії
1.	Правознавство	2	21	залк	Сторожко О.В.	доц. Сторожко О.В.	26.03.17	11:50	В-217	24.06.17., 12:00., В-315	29.06.17., 12:00., В-322	доц. Демчук А.М., доц. Духовнич А.В., доц. Сторожко О.В.
2.	Правознавство	2	21	залк	Основи юридичної клінічної освіти	ст. викл. Сіва В.А.	10.06.17	10:00	В-217	24.06.17., 09:00., В-315	29.06.17., 10:00., В-322	доц. Духовнич А.В., ст. викл. Сіва В.А., доц. Кондратишина Н.В.
3.	Правознавство	2	21	залк	Філософія юриспруденції	доц. Гаврилюк А.П.	07.06.17	15:00	спецт. комплекс	24.06.17., 10:00., спецт. комплекс	29.06.17., 14:00., спецт. комплекс	доц. Гусяк А.П., доц. Волчанської А.Я., ст. викл. Гаврилюк А.П.
4.	Правознавство	2	21	залк	Кримінальне право	доц. Саско О.І.	12.06.17	10:00	В-224	26.06.17., 14:00., В-220	30.06.17., 14:00., В-210	доц. Демчук А.М., доц. Філіра Ю.О., доц. Саско О.І.

Фото розкладу екзаменаційної сесії

Зараховано 1 бал.

2.2. Компетентність викладання курсу юридичної клінічної освіти
Основний викладач курсу є керівником юридичної клініки і постійно керує вирішенням її справ.

Зараховано 1 бал.

2.3. Бонусний показник. Інтерактивність викладання курсу юридичної клінічної освіти.

Навчальний процес на час моніторингу вже завершений, тому заняття в юридичній клініці не досліджувалось з позицій інтерактивності викладання.

2.4. Бонусний показник. Додаткові заняття із студентами юридичної клініки.

Юридична клініка Східноєвропейського національного університету практикує щотижневі додаткові заняття зі своїми студентами, де обговорюються конкретні справи, надаються поради щодо їх вирішення студентами. Ці заняття супроводжуються журналом обліку присутності (систематичні), розглядаються всі питання, які виникають з приводу консультування клієнтів (різноманітні), розглядаються конкретні справи (практично орієнтовані).

3. Практика на базі юридичної клініки.

3.1. Практика в юридичній клініці Східноєвропейського національного університету відбувається згідно окремого положення про проходження практики на базі юридичної клініки, затвердженого ректором університету у 2009 році. На базі юридичної клініки відбуваються усі види практик (3, 5 курси, студенти заочники та післядипломна освіта). Так, протягом 2016 року в юридичній клініці проходили практику 13 студентів курсу денної форми, 11 студентів 5 курсу денної форми, 23 студентів-заочників.

Зараховано 1 бал.

3.2. Бонусний показник. Юридична клінічна практика.

З 2009 року на підставі положення про проходження практики на базі юридичної клініки, затвердженого ректором університету, робота в юридичній клініці зараховується як клінічна практика. Тобто студенти підтверджують виконання завдань практики документами, виконаними у юридичній клініці та звільняються від звичайної практики ВНЗ.

4. Зарахування навчального навантаження за роботу в юридичній клініці та його облік

Робота в Східноєвропейському національному університеті не зараховується у навчальне навантаження (участь у наданні юридичних консультацій, у проведенні правопросвітніх занять, проведення додаткових (факультативних) занять в юридичній клініці) за винятком навантаження за керування практикою в юридичній клініці (здійснюється зарахування годин до навантаження у деяких напрямках навчання).

Зараховано 1 бал з 4 можливих.

Рекомендується визначити форми обліку та зарахування роботи у юридичній клініці як навчального навантаження для викладачів. Такий крок зробить юридичну клініку більш ефективною, вагомою на кафедрах факультету, а навчальний процес на кафедрах практично орієнтованим.

Для таких дій доцільно використовувати можливості самоврядування вишів. Можливо встановлювати ці форми навантаження як в повній формі, так із встановленням лімітів зарахування навантаження. Наголосимо, таке зарахування навантаження не становитиме неможливих завдань для факультету, проте забезпечить вмотивованість викладачів кафедр співпраці з юридичною клінікою і якість їх роботи.

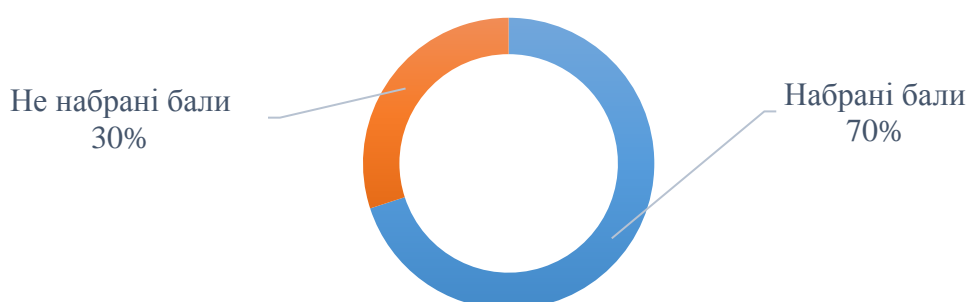
Стандарти діяльності юридичних клінік України містять такі рекомендації щодо норм навчального навантаження науково-педагогічних та інших фахівців у галузі права:

- за кожен виконану з їх допомогою юридичну консультацію — дві години консультацій (позааудиторні заняття);*
- за кожне проведене з їх методичною допомогою та участю правопросвітнє заняття — одну годину консультацій (позааудиторні заняття),*
- за кожне додаткове навчальне заняття із студентами юридичної клініки — одну годину практичного заняття (аудиторні заняття).*
- за керування практикою — десять годин навчального навантаження за кожний тиждень практики (позааудиторні заняття).*

При цьому важливо одночасно встановлювати форми обліку такої діяльності. Рекомендується це завдання покласти на керівника юридичної клініки, який перед навчальним роком може подати план залучення викладачів-кураторів з кафедр університету (факультету), а після завершення частин навчального року – персоналізований звіт, заснований на документації юридичної клініки.

Відмітимо, що навантаження за керування практикою в юридичній клініці (крім післядипломної освіти) зараховується не працівникам юридичній клініки, а іншим викладачам факультету. Рекомендуємо при плануванні та обліку навчального навантаження за керування практикою в юридичній клініці розглядати представників юридичної клініки як одночасно представників навчального закладу та бази практики.

Підсумок за напрямом "Включення юридичної клінічної освіти у навчальний процес"

III. ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність юридичного консультування в юридичній клініці

Юридична клініка Східноєвропейського національного університету практикує регулярне консультування, проміжки у консультуванні допускаються лише на час канікул. Крім того, юридична клініка навіть у канікулярний період забезпечує завершення отриманих консультацій.

Також, при вирішенні питання про видачу сертифікату після року роботи в юридичній клініці координатором юридичної клініки підраховується персональна кількість наданих консультацій кожним і менш активні такого сертифікату не отримують.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

---

2. Документальне забезпечення діяльності юридичної клініки з юридичного консультування

2.1. Журнал обліку звернень клієнтів ведеться системно (регулярно**, з запобіганням приписок***)

Зараховано 1 бал.

2.2. Ведеться архів завершених справ,

Архів ведеться у вигляді прошитих папок-справ. Вибіркова перевірка вирішених справ у журналі показує їх відповідність у архіві. По суті, юридична клініка Східноєвропейського національного університету практикує більш детальні форми архіву за інші юридичні клініки, що демонструє її організованість.

Зараховано 1 бал.

2.3. Юридична клініка Східноєвропейського національного університету системно практикує друковані юридичні консультації. Вибіркова перевірка трьох справ за журналом обліку звернень клієнтів чи архівом наданих консультацій за період останніх трьох місяців дозволила знайти всі три з них у друкованій формі.

Зараховано 1 бал.

2.4. Документація юридичної клініки Східноєвропейського національного університету дозволяє побачити факт погодження консультацій з викладачем-куратором

Зараховано 1 бал.

2.5. Кількість консультацій у анкеті юридичної клініки відповідає кількості у журналі обліку звернень клієнтів .

Зараховано 1 бал.

2.6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Розрізнення у облікових документах різних форм правової допомоги.

У документах обліку консультацій юридичної клініки Східноєвропейського національного університету не розрізняються права інформація та юридична консультація, факти про наявність у наданій консультації правових несудових документів, процесуально-правових документів, представництва інтересів в судах та інших органах, відмов у наданні правової допомоги можливо прослідкувати лише з архіву справ. Пропонуємо впровадити такі пункти у журналі обліку наданих консультацій.

2.7. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Безпосередній захист прав клієнтів.

Юридична клініка Східноєвропейського національного університету практикує форми безпосереднього захисту інтересів клієнтів включно із судовим представництвом. За останні роки таких представництв було лише по одному-два на рік, проте важливою є не кількість, а сама можливість такої діяльності.

3. Якість юридичного консультування у юридичній клініці

3.1. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Перевірка наданих консультацій.

Вибіркова перевірка трьох консультацій за період останніх трьох місяців показала: що консультації підготовлені на високому рівні, є повними та обґрунтованими, відображають відповідальний підхід клініки до надання правової допомоги. Разом з тим, АЮКУ наголошує на важливих пріоритетах якості юридичних консультацій викладених у Стандартах: поліваріантність та доступність юридичних консультацій для пересічної людини.

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Дотримання рекомендованих процедур інтерв'ювання та консультування.

Відповідність процесу інтерв'ювання та консультування клієнта не аналізувалася на відповідність критеріям, встановленим Асоціацією, оскільки на час моніторингу всі студенти були на сесії та консультування не здійснювалось.

IV. ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність правопросвітньої роботи юридичної клініки

Юридична клініка організовує регулярну правопросвітню роботу переважно у формі публікацій у місцевих ЗМІ. Вони відбуваються регулярно, практично щомісяця. Інших форм правової просвіти юридичної клініки на час моніторингу не було підтверджено.

До 2004 року Юридична клініка "Ad Astra" видавала власну газету, яка була призначена для правопросвітницької діяльності. Тематики газети були найрізноманітніші, наприклад, проведені заходи за участю студентів юридичної клініки, студентів юридичного факультету, новинки у законодавстві України, інформації про конкурси, статті спрямовані на висвітлення якоїсь проблеми (для прикладу, статті про юридичну клінічну освіту, підготовку юристів тощо).

Зараховано 2 бали з 3 можливих.

Рекомендується посилити різноманітність форм цього напрямку роботи (зокрема виступи перед різними аудиторіями, заняття практичного права у школах, тощо) та їх безпосередній облік.

2. Документальне забезпечення правопросвітньої роботи юридичної клініки.

2.1. Документація юридичної клініки про заходи безпосередньої роботи з аудиторією.

Юридична клініка Східноєвропейського національного університету у 2016 році обліку заходів безпосередньої правової просвіти не вела.

Бал не зараховано.

Практика показує, що усі юридичні клініки виступають ініціаторами та проводять чимало заходів правової просвіти (зокрема виступи перед різними аудиторіями, заняття практичного права у школах, тощо). Асоціація юридичних клінік оцінює цей показник наявністю підтверджень принаймні 2/3 зазначених заходів.

2.2. Документація юридичної клініки про заходи дистанційної роботи з аудиторією.

Всі зазначені у анкеті заходи дистанційної правової просвіти (12 матеріалів ЗМІ) підтверджені, зберігаються їх ксерокопії.

Зараховано 1 бал.

3. Якість організації заходів правової просвіти юридичної клініки

Перевірити контроль та допомогу викладачем студентам у підготовці методичних матеріалів та проведенні правопросвітніх занять та механізм забезпечення компетентності членів юридичної клініки, які проводять заняття було неможливим, оскільки таких форм правової просвіти юридична клініка Східноєвропейського національного університету не проводила у 2016 році.

Зараховано 0 балів з 3 можливих.

Рекомендується юридичній клініці приділити системної уваги розвитку напряму правопросвітньої роботи, зокрема безпосереднім формам роботи з аудиторією (інтерактивні заняття в школах, інших осередках (напр. поряд від факультету знаходиться СІЗО, відповідно зручно було б домовитись про проведення занять із неповнолітніми в'язнями), виступи перед неюридичними аудиторіями)

4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Якість занять правової просвіти юридичної клініки

Аналіз заняття правової просвіти з позиції якості не проводився, оскільки на час моніторингу юридичної клініки всі студенти були на сесії та правова просвіта не здійснювалась.

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ
моніторингу якості діяльності юридичної клініки Ad Astra
Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки

Рік моніторингу: 2017

*Оглядовий висновок про стан функціонування
юридичної клініки Ad Astra Східноєвропейського національного
університету ім. Лесі Українки*

Юридична клініка Ad Astra Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки характеризується деякими унікальними особливостями своєї діяльності:

- 1) це одна з перших юридичних клінік України, яка діє безперервно понад 18 років;
- 2) увесь час діяльності юридичної клініки забезпечувалась навчальна складова: курс "Юридична практика", що є ключовим фактором якісної юридичної клінічної освіти;
- 3) з 2009 року юридична клініка є структурним підрозділом університету;
- 4) юридична клініка інтегрована у місцеві спільноти правозахисту і правопросвіти. Вона взаємодіє з центрами безоплатної правової допомоги, регіональним центром безоплатної вторинної правової допомоги, представництвом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області, обласною організацією Союзу юристів України, рядом громадських інституцій;
- 5) юридична клініка мала унікальний досвід у 2004 – 2005 створення філій у трьох районах області; окрім того, юридична клініка здійснювала виїзні консультації в установах пенітенціарної системи;
- 6) юридична клініка провадить системну правопросвітницьку діяльність у засобах масової інформації. Так, протягом 2000 – 2005 рр. юридична клініка вела власну газету "Ad Astra", яка була місцевим джерелом інформації про права людини. Окрім того, співробітники юридичної клініки мають регулярні публікації у місцевих газетах з актуальних питань юридичної практики та реформ правової системи України;
- 7) юридична клініка практикує захист прав через звернення до Європейського Суду з прав людини. Нею були підготовлені заяви та успішно забезпечені справи "Гутка проти України" та "Маснева проти України".

Водночас, моніторинговою групою були відмічені позиції у напрямках організації, навчального процесу, правопросвітньої діяльності, які можуть бути покращені.

Картка оцінки за інструментом моніторингу

ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ	72%
ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	70%
ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ	100%
ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ	37,5%
Загальний показник якості діяльності юридичної клініки	70%

Довідково:

0-30 % – організація, що перебуває на шляху до юридичної клініки;

31-60 % – юридична клініка базового рівня;

61-84 % – юридична клініка, що відповідає стандартам якості;

85-100% – ефективна юридична клініка.

ВИСНОВОК МОНІТОРИНГУ:

юридична клініка Ad Astra Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки відповідає стандартам якості діяльності юридичних клінік.

Керівник моніторингової групи
виконавчий директор
Асоціації юридичних клінік України
А.Галай

Пояснення щодо оцінювання та детальніші рекомендації можуть бути надані за зверненням на електронну пошту: as.lc.ukraine@gmail.com